

מאת הרב לוי- יצחק גינזבורג
משמעות בישיבת תות"ל
המרכזית - כפר חב"ד

להתרום על גל התנגדות!

"כל מציאות הקליפה היא, כמובן בתניא פרק כת, שלגביה קדושת נפש האלוקית שבאדם, נתן לה הקב"ה רשות ויכולת להגביה עצמה כנגדה, כדי שהאדם יתעורר להתגבר עליה להשפילה כו', ואזי מלא בטילה ונדרית כו'"

להיות באותו צבע כמו הגביבים] היוו שלבושים הצואר יהיה כמו לבוש הרגל, דעתו של האדם שהראש לעמלה יותר, מה שאין כן בבחמה, להבדיל, הכל בשווה. וכן יצאו ממדידות והגבילות אחרות.

יש המתברכים בכלם או ניט זי מינט מען, מען מינט אין אנדערן [= שאלה מתכוונים אליהם, מתכוונים למשהו אחר] וכו' -

בעניין הנוגע לפועל צריך להיות כמו שמצוינו בתורה, אשר אף שעיקם הכתוב בשבייל לשון נקיה, הרי זה בעניין סיפור דברים, אבל בנוגע לדין הנוגע בפועל ממש, אומר בפירוש בחמה טמאה.

מןונה בתומכי תמיימים צריך לומר בדברים ברורים, זה טהור וזה טמא. ואף שבתמיכת מינימום לא שיקtzot, אבל גם בטהרה גופא יש כמה מדרגות, על דרך עשר קדושים, הרי יש מי שאינו כהן ואסור במקומו הקודש.

ומה שטרוון אשר המגיעה לעשיית הטוב באלה אצלך מצד יראת שמים, הנה מאחר אשר כוונת ורצון רבותינו הקדושים להפיץ

השתלשלות ותכליות ירידת הנשמה למטה אשר הנשמה היא חלק, והחלק טובס העצם, כאמור הבעל שם טוב, ובירידת הנשמה הרי זה מה שהעצמות ירד למטה כביכול, וכל זה אינו בשבייל להימנע משיטת רע, שהרי גם אם לא היה השתלשלות גם א"ל הייתה מיציאות רע, והכוונה היא - עשיית טוב דוקא ולכך עשה דותה לא תעשה).

ולזאת, הרי הצדקו אשר מנע את עצמו מפועל טוב כדי שלא יכשל ח"ז באבק לשון הרע, הרי והמתחללות היצר, כי בהנאה זו הרי לא רק שאנו משלים את רצון העליון, אלא אדרבה, היא היפך רצון העליון, שהרי הרצון והכוונה הוא עשיית הטוב, כן"ל...

חאניע (הוא החסיד הדוצע ר' אלחנן דוב מרוזוב, מקשיishi התלמידים בליבאוויטש) היה ליקת משקה כדי שיחשבו שהוא מדובר מצד המשקה, ובמילא יוכל לדבר הכל בברור.

התועלת בזה היא גם ל"געמען", אליו מיעדים הדברים, שוגם כאשר רוצחים לומר ואומרים משחו וריף במוחה, והוא לא יפגע יתר על המידה, שהרי ישנו "תירוץ" מוכן, שלא הוא דבר אלא הא"מ"שהה" דיבר מגורנו... מפיהם בימים רגילים.

התועלת בזה היא גם ל"געמען", אליו מיעדים הדברים, שוגם כאשר רוצחים לומר ואומרים משחו וריף במוחה, והוא לא יפגע יתר על המידה, שהרי ישנו "תירוץ" מוכן, שלא הוא דבר אלא הא"מ"שהה" דיבר מגורנו... וכפי שאמר ומספר כי' אדמוני מלך המשיח שליט'א בתהוועדות פורים תשח"י (ליקוטי שיחות' כרך יא עמוד 328):

"יש תמנועים עצם מעשית כמה דברים עיקריים מצד הוועירות שלא לנցע בכבודו של מי שהוא, וועשים חשבון אשר שב ואל תעשה דבריך זיין גלייך צו די זאכן [=שהעניבה צריכה עדיף] - בווע צרך לידע אשר תכליות כל

ה"גאווה" גדולה אצליו יותר מן ה"תאווה", וכן הוא יושב ומתיישר ומחריך את עצמו שלא להושיט ידו אל ה"איןדי".

עתה החליט אותו חסיד שהגע הזמן שלא לשתק על דברי הקינטור והלעג המחוכפים, ולמד אותו לך, לך כזה שיפעל אצלו "נסירה" ושבירה של מודתו המשותפת, וויעיל גם לתוכו לרשותו ולמידת הכבוד שלו ולא תחת למידת התאווה ולמידת הכבוד שלו להתפרק ולהשחית את אופיו.

פתח אפוא החסיד וספר לכל המוסובים "סיפור מעשה נורא שקרה עמי בחולום".

בחולמי, מספר החסיד, והנה הגיעו עת

וכך, כאשר לא הועילו כל ניסיונות השכנוע ב"בטות" להשפייע על אותו מתנגד מוחצף – שלא פסק לעוגן ולקנטר – שি�שנה את דרכו הנלוזה, הועיל הסיפור הזה לפועל אותו "נסירה" ושבירה של מודתו, כאשר הוא "בער", "נשרפו" אצלו כל הלעג והקינטור, והוא הפך להיות "כלי" לשם דברים שיחנכו אותו באופן פנימי, לכבד ולהעריך את מה שבאמת צריך לכבד ולהעריך

פקודתי והשבתי את נשמתי לבוראי. ראייתי עם רב מלויים אותו ל"בית החיים" וטומנים באדמה את גופו. עם סתימתת הגולן ואמרות הקדיש הניגע הזמן לבוא ולהתיכזב למשפט לפני בית-דין של מעלה על כל מה שהיה בימי חי.

רואה אני את עצמי הולך בדרך במדבר, מתקדם הלאה והלאה, כשההמורה היא להגעה לבית-דין של מעלה שידונו ויפסקו את דיני.

תוך כדי הליכה, רואה אני לפני אדים

שמתוכונים את האמת]. ובודאי האריכות בזה אך למורת, כי העניין ברור למדי".

Nת הסיפור דלהלן שמעתי מפי אבי מור זיל', ששמע אותו מהמשיע הרה"ח ר' שאל ע"ה ברוק:

בתוקפת נשיאותו של כי"ק אדמור' הצעמץ-צדך היה שמו מפורסם מאוד בכל החוגים בוגנו אדיר. כך הזמן שהגיעו ליבוראוויטש גם רבנים וגאנונים גדולים בתורה, שלא נימנו על עדת החסידים, והוא אףלו ממתנגדיהם, אלא שגם הם באו להכיר את רבים ומוניגם של החסידים, שכולם ידעו על גאנוטו בתורה, ועל קשוו המסעיפים בשאלות ותשובות בהלכה עם כל גולי

התורה שבאותה תקופה.

תופעה זו התזקקה בפרט אחרי האסיפה המפורסמת שקרה הממשל בפטרבורג בשנת טרי"ג, אסיפה שעסקה בענייני הכלל, ובה הינה הרב הצעמץ-צדך יחד עם הגאון רבי יצחק מולזוןין, ויחדיו פעלו לטובת כלל ישראל, כך שהיחסים בין החסידים לבין המתנגדים נהיו קרובים יותר ויוטר.

והנה, ישבה פעם במסיבה בליבוראוויטש, קבוצה, שהייתה מורכבת מאנשים שונים מחוגים שונים. היו שם מבון חסידים, היו "יעולסיעש", שאינם חסידים, אך באו לראות להיות, "ליקנוטא דעבדודה זורה", ואין לך "עבדודה זורה" גדולה ממי שעשו את עצמו "עבדודה זורה"...

וכמובן ופשוט, אין הכוונה לעוגן מן ה"גברא", מאיזה שהוא איש ישראל ח"ו, אלא מן ה"חפצא" של מתנגד, ומכל מה שהוא מייצג. וכי שוכתב הרב שיליט"א (ליקוטי שיחות כרך C עמוד 619):

"וכאן מקום ATI להערה כללית, אשר אף כי מכל אנ"ש, ובפרט מעסוקני הציבור שביניהם, דורשים תקיפות בעמדה חזקה – א שטארקן שטעל – להגן על התורה ומצוות תמיד, בכל זמן ובכל מקום, יש להבחן וכל וסידות בפרט בכל מקום שם, אבל והבדיל בין העוניינים שכגדם צרייך להתקומם, ובין האנשים, שעמם צרכיון לנוהג בדרבי נועם ובדרכי שלום. היינו – אף במקום שצרייך להחות דעה גלויה נגד איזה עניין, צרייך להזהר בויה ככל האפשר עד קצה האחון מלפצע

רבבוudo של מי שהוא. ומלא שידוע מאמר תועלות בהמלחמה ומרקם הנצחון של העניין שעליו מגנים ונלחמים, כיוזן גם הצד השני רואה בעיליל, שאין כאן כוונה לשלוח את ידו בפנים, ורקחת זאת לעצמו. התברר כי

המעינות, הרי אדרבה, אי מילוי רצונם בכך שלא לפגוע בכבודו של מי שהוא, הרי זה היפך רצונם, ובambilא היפך רצון העליון. וכదיאטה

במכילתא על פ██וק ויאמינו בה' ובמשה עבדו, אשר העדר האמונה במשה עבדו (שאפתשותה בכל דרא ודרא) היא העדר האמונה גם בהוא –

והשיטה שב ואל תעשה עדיף, הרי בונגע למצוות, ובפרט בעניין הנגע לחיינוך של מאות תלמידים, אין ווי קען מען באוואראעגען די אייגענע עולם הבא [= אין אפשר לדאג ולહבטית את העולם הבא העצמי] על חבון מאות תלמידים, ואשר חינוכם נוגע גם לזרען וזרע ורעם עד סוף כל הדורות.

ועל זה הוא הוראת אדמור' האמצעי, שהיה מלא מקומו של אדמור' חזקן עד הבעל שם טוב, אשר כדי להיעשות גם ציבעלע [=בצל]

בשביל שיחורו דא"ח..."

וכך היה המשיע הרה"ח ר' מענדל פוטרפס מספר, על אותו חסיד, שקדם פטירתו זקר עניין למרום ואמר: גולי יודע לפניך, רבונו של עולם, שבימי חייו הקפדי מאד לא לפגוע באיש ולא ללווג לאף אחד, אבל מ"מתנגד" הנני מוכן גם בשעה זו, כאשר הנני עומד על פתח קברי, לעוגן. ובמאמר רבותינו זיל' שישנה גם ליצנות שצרכיה להיות, "ליקנוטא דעבדודה זורה", ואין לך "עבדודה זורה" גדולה ממי שעשו את עצמו "עבדודה זורה"...

וכמובן ופשוט, אין הכוונה לעוגן מן ה"גברא", מאיזה שהוא איש ישראל ח"ו, אלא מן ה"חפצא" של מתנגד, ומכל מה שהוא מייצג. וכי שוכתב הרב שיליט"א (ליקוטי שיחות כרך C עמוד 619):

"וכאן מקום ATI להערה כללית, אשר אף כי מכל אנ"ש, ובפרט מעסוקני הציבור שביניהם, דורשים תקיפות בעמדה חזקה – א שטארקן שטעל – להגן על התורה ומצוות תמיד, בכל זמן ובכל מקום, יש להבחן וכל וסידות בפרט בכל מקום שם, אבל והבדיל בין העוניינים שכגדם צרייך להתקומם, ובין האנשים, שעמם צרכיון לנוהג בדרבי נועם ובדרכי שלום. היינו – אף במקום שצרייך להחות דעה גלויה נגד איזה עניין, צרייך להזהר בויה ככל האפשר עד קצה האחון מלפצע רבבוudo של מי שהוא. ומלא שידוע מאמר תועלות בהמלחמה ומרקם הנצחון של העניין שעליו מגנים ונלחמים, כיוזן גם הצד השני רואה בעיליל, שאין כאן כוונה לשלוח את ידו בפנים, רקחת זאת לעצמו. התברר כי

"בער", "נשרפו" אצלו כל הלעג והקינטור, והוא הפך להיות "כלי" לשמעם דברם שיחנכו אותו באופן פניימי, לכבד ולהעריך את מה שבאמת צריך לכבד ולהעריך.

א יננו מחפשים התנגדות ולא מלחמות ומאבקים. אין צורך לומר אראות ולשמעו מי שמדובר דברי בעל ונאה על כל הקדוש לנו, גם אם בשם "דוקטור" יקרה. הרבי מלך המשיח שליט"א מוחנן אותנו לפועל תמיד בדרכיו נועם, להшиб טובה תחת רעה, ולאהוב ולכבד ולקרב כל היהודי, הוא אשר יהא.

אבל ביחד עם זה, אין צורך להתפעל כאשר מישמו מתעקש דזוקא לחתת עצמו את ה"זכות" לצאת נגד הי' ונגד משיחו. כדי התעופה הפעילים בזמןנו, אומר הרבי שליט"א באחת השירות, מונעים ומתורומים כדיוגמתה הcadור הפורה, שמשים בתוכם "או הילום", שהוא קל יותר מן האויר ולכן הוא עולה תמיד למעלה, ובעליתו הוא מרים עמו. אבל רוב kali התעופה, מוטסי הסילון למיניהם וכן הטילים שהוא דוחף את האויר שיטצא מן המגע שלהם, וכי, בנויים על אויר שיוציאו מן המגע שלהם, הם נדחפים קדימה ועליהם מעלה. ואכן, בחלח החיצון, שם אין אויר ואין שהוא שצורך ואפשר "לדוחר" אותו, שם ישנה אמנים בעיה כיצד להניע את kali התעופה, וזוקים לאמצעים מיוחדים להניע את הטיסים בחל. למazard שדזוקא מכך שישנם מפריעים ומגדים, דברים שצורך להדוח ו"לדוח", וזהו מה מרים את כל העסק מעלה. העובדה שישנם מנדים ומפריעים, דזוקא היא עצמה אחת ההוכחות הטובות ביותר (אם כי אנו מותרים על כל ההוכחות מסווג זה, ורוצים לדאות כבר את כל העניינים בגלוי באופן של אור וטוב נראת ונגלת בלבד, ועוד מתי?!) כי הדבר הוא אכן כה נחוץ ומוכרת. וכפי שכותב הרבי שליט"א (ליקוטי שיחותי כרך ב עמוד 603):

"...ישתדל להפין המעינות ביותר וביתר, כי הרי זה דרישת השעה וגם התקורת. ואחת הריאות להזה היא שלפטע פתואם נמצאו מתנגדים לו, ודזוקא מאלו שעלייהם אמרו הרבה לנו זול שבבואה דבבואה אית להו רבותינו זול שבבואה דבבואה אית להו [=יהודים], עליהם נאמר כי יש להם גם את ה"יחידה שבנפש", שהיא המקיף דמייף, "בבואה דבבואה"] ורוצים להרתיק ח"ו את הגאולה וביאת משיח צדקנו ולהגביר גלות

איןנו מחפשים התנגדות ולא מלחמות ומאבקים. אין צורך לומר שאיננו אהובים וAINNO רוצים לראות ולשמעו מי שמדובר דברי בעל ונאה שמדובר דברי בעל ונאה על כל הקדוש לנו, גם אם בשם "דוקטור" יקרה. הרבי מלך המשיח שליט"א מוחנן אותנו לפועל תמיד בדרכיו נועם, להшиб טובה תחת רעה, ולאהוב ולכבד ולקרב כל היהודי, הוא אשר יהא. אבל ביחד עם זה אין צורך להתפעל כאשר מישמו מתעקש דזוקא לחתת ה"זכות" לצאת נגד הי' ונגד משיחו

עדין לא תם הסיפור": סוף-סוף הגיעו לבית-דין של מעלה, למשפט צדק על מה שעשינו ומה שלא עשינו בפניינו בעליום הזה. כאן נזר עליינו להישרף ולהתבשל בשגננותם. אלא שבאותה שעה כבתה משומש מה האש. הוחלט אפוא, לשים את המתנגד בתור עצים אחד, ועל המדורה לשופות את הקדירה, בתוכה ישימו אותו להתבשל. ואכן כך עשו. לקחו את המתנגד והדילקו אותו מלמטה בתור עצים למדורת החונם, ומעל המדורה שפטו את הקדירה, בתוכה שמו אותו להתבשל ולהгинנס. וכך היה. וסימן החסיד: "ער האט גברענט און איך האב זיך געפרעגעלט" (=הוא "בער" ואני התמוגנתי")... וכך, כאשר לא הועלו כל נסיבות השכנוע "בטובות" להשפיע על אותו מתנגד מוחץ – שלא פסק ללווג ולקנטר – שינה את דרכו הנלווה, והויל הספרזה זהה לפועל אצל "גיסרה" וشبירה של מודתו, כאשר הוא

חשוב מאד, "מתנגד" מכובד. להicken הולך לבדוק תורתו – שאלתי. לבית-דין של מעלה! – הייתה התשובה. טוב מאד, ענית, הרי גם אני הולך לשם. הבה נך ייחדי. טובים הבאים מן האחד! הלה הסכים מיד, וכך הلقנו ייחדי, אני והמתנגד, לבית-דין של מעלה. ממשיכים אנו לסתה, והנה לפניינו, לא עליים, ש"ין דלא". لأن פנים מודעת, חברים – הוא שואל אותן.

– לבית-דין של מעלה! – טוב מאד. הרי גם אני הולך לשם. הבה ונלך ייחדי. טובים השלשה מן השניים! לא יכולנו לסרב, וכך מצאו את עצמנו הולכים שלושה – אני, המתנגד, והש"ין דלא – ייחדי לבית-דין של מעלה. עוד אנו הולכים והנה פוגשים אנו תרגולו הוו, "איןדייק" בלאז. لأن אתם הולכים – שואל ה"איןדייק". – לבית-דין של מעלה!

– טוב מאד. הרי גם אני הולך לשם. הבה ונלך כולנו ייחדי. טובים הארבעה מושלשה! לא היה נעים להתנגד, וכך מצאו את עצמוני הולכים ארבעה – אני, המתנגד, הש"ין דלא, וה"איןדייק" – כולם למקום אחד, לבית-דין של מעלה. כך הلقנו זמן רב במדבר עד שהגענו לנרה רחוב וגדל שחסם את הדרך. כדי להגיע אל המטרה, לבית-דין של מעלה, היה علينا לצלוח את הנהר.

דא עקא, שאני והש"ין דלא"ת יודיעים לשחות, ואילו המתנגד וה"איןדייק" אינם יודיעים לשחות. מכיוון שככלנו חייבים להגיע אל המטרה, לבית-דין של מעלה – לא נותרה לנו ברירה אלא לעזר ולסייע זה ליה. מי שידוע לשחות ייקח אליו וועליו את מי שאינו יודע לשחות, וכן נצלח להגעה כולנו אל היעד, לבית-דין של מעלה. רקחתי אפוא אני אליו את ה"איןדייק" – והש"ין דלא"ת לך את המתנגד!

וכאן, תוך כדי סיפורו ה"חילום", הושיט אותו חסיד את ידו ולקח לעצמו את ה"איןדייק" הצלוי מעל השולון...

חפו פניו של המתנגד היושב ליד השולחן – הנה גם ה"יאוועה" וגם ה"טאווה" שלו היו למשל ולשנינה, עד שכמעט היה ניכר שהש"ין דלא"ת אכן לך אותו... רגע, רגע, המשיך החסיד בדבריו, "בזה

אשר עשו הרשע היה לבוש סערטוק של nisi, והשם יתברך יתן להם החבות המות ורחבות הלב הנצרים לכל איש ישראלי, ועל אחת כמה וכמה להסדי חב"ד – שעלהם אמר אדרמו"ר הצמח צדק אכן פעלא דימא אנן, שתפקיידנו להאריך את העולם בדור מצווה תורה ואור שבתורה זהה תורה החסידות, שמוכרת הדבר שהייתה ויגבה לבו בדרכי ה".

וכאמור, דוקא ההתנגדות היא ההוראה על גודל נחיצות הדבר, ודוקא על ידי העשונות החבדית בכלל, מוכחה שלא יתנו ולא מתרשים ולא שמים לב אליה כלל וכלל – "תמחה את זכר עמלק", גם אם הוא התלבש בסערטוק של משי ובלבוש של יראת שמיים – אלא יתרה מזו, דוקא ההתנגדות הופכת להיות מנוף "לדחוף" להגביה ולהרים עוד יותר את העניין,

– שמוסיפים עוד הרבה יותר בהכרזה פרטום והסבירתו עובדת היוטו של הרב שלייט"א מלך המשיח, ועובדת היוטו חי וקיים גם בפשטות ובגשמיota, ועד כמה חשוב ונחוץ שכולם, כולם ממש, כל עם ישראל וגם כל יושבי תבל, יכירו ויידעו עובדה זו, ויקבלו כולם את פניו ויקבלו עליהם את מלכותו בפועל ממש. שעל ידי זה תתגללה מלכותו תברך בעולם כולו, "וילעומי עד תמלוך בכבוד, כתובות בתורתך כי ימלוך לעולם ועד. ונאמר והיה כי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", בהганנות מלכנו משיחנו שליט"א מלך ביטויו לעניין כלبشر בנאלה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

החותפה של הנבואה הוא רק מזה שרואה שיראים ממננו והפחדתו עשו רושם שאין מתועדים כל כך ביום דפגרא וכיוצא בו. אבל אם היה רואה תיכף ומיד – שמלכים קלונו ומשפרים כל האמות אודתו כפי שהוא, הרי מבואר בתניא היה מאלו בטל ומכובל. וכך מה היה אביגדור מוחר אחר כך על פתח החסידים ומקבץ עוז, גם בגנדוין דידן היה על דרך זה. והנה אין צועקים על העבר ובאתרי רק נוגע להעתיד אשר להצליח בעניניהם הפרטיים, נוסף על העשונות החבדית בכלל, מוכחה שלא יתנו מקום להפחודות שאין בהם ממש, ויגלו קלונו של הנ"ל מטאים אל האמת, ואף שבבודאי ידוע בלאו הци, בכל זאת, כשהישמע זה גם מהם ובאי כוחם ויראה שאבודה תקוותו למורי, הרי כדונג ימס, עד שgem הם בעצם יראו שאין בו ממש, וכל העגמת נשפ שגורם הוא רק מפני שנחנו מוקם להמציאות שלו. ובדרך זה הנה יראו גם בעניין בשער הצלחה בעניניהם הפרטיים ובעניינים הכלליים.

אקווה ששורות אלה המועטות יספקו שינקטו בדרך אבותינו, ועל פי ציווי תורה הקדושה, שאף שיתמו חטאיהם ולא חוטאים, הנה יחד עם זה כל מציאות הקלייפה היא, כמובן בתניא פרק כת, שלגבי קדושות نفس האלוקיות שבאדם נתן לה הקב"ה רשות ויכולת להגביה עצמה כגדה כדי שהאדם יתעורר להתגבר עליה לשפה דורות מזמן רבינו הוזקן, והחסידות הולכת מישראל, והאריכות בה מיותרת כי ידועים כל הפרטים. ועל אחת כמה וכמה לאחר שעברו שבעה דורות מזמן רבינו הוזקן, והחסידות הולכת ומתרפשת ברווחיות ובAMILא גם בגשמיota, אשר אם גם יקום עלייה בזמן מן הזמנים אדם של בדרכי החסידות, הנה ידוע מאמר רבינו הוזקן ונובה, הרי אין להתפצל מזה כלל וכלל, כי כל השכינה וכו', על ידי בלבול המוחות שלא יתעסקו ככל הדרוש בהפצת המעינות, ותתמעט שימת לבם אפילו של אלו המכירים בהכרזה, על ידי שיימשו לפלפול או לשקלא וטריא או לאיה עסק באיה אופן שווייה עם המנגד. והאומנם הרגעים האחרונים בעקבותា דמשיחא קודם ביאת משיח – כדי לבונים על הפלפולים לדוחות טענות של הבל, בה בשעה שיש לנצלם להפצת המעינות הם תורה דא"ת. וק"ל".

ווד כותב הרב (שם עמוד 620):

"...ומוכחה הדבר אשר יעדנו בכל ענייני חב"ד בתਪשיות ובתרבויות כרצין והוראת כ"ק אדרמו"ר. וכשייקימו הツיווי עבדו את ה' בשמה, הרי שמחה מבטלת דין ופorrectת גדרים. וכבר ידוע עוד בימי רבינו הוזקן, שהוא היה המייסד חסידות חב"ד – תורה הדרכותיה ומנהגיה – שרבו הקרים עליון, ובראשם אביגדור, שבא גם כן בעליות שוא, אבל עד מהרה נתגלה קלונו ברבים, אף שעלה בידו להחות גם לב אותם שניים בקדאים בתעלולי היצר הרע, ובכל זאת הייתה מפלתו שלימה וספבו בזוי, ונצההן תורה החסידות היה במילואו כעבור איזה שבועות – ואחר כך הלכה והתפשה ביותר וככשה לבבות רבבות מישראל, והאריכות בה מיותרת כי ידועים כל הפרטים. ועל אחת כמה וכמה לאחר שעברו שבעה דורות מזמן רבינו הוזקן, והחסידות הולכת ברווחיות ובAMILא גם בגשמיota, אשר אם גם יקום עלייה בזמן מן הזמנים אדם של בדרכי החסידות, הנה ידוע מאמר רבינו הוזקן ונובה, הרי אין להתפצל מזה כלל וכלל, כי כל